



MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/2 - 889 din „13” 02 2017

La nr.461 din 05 decembrie 2016

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, cu referire la proiectul legii cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, comunicăm următoarele.

Potrivit art.22 alin.(3) din Legea nr.780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative, proiectul de act legislativ este supus, în mod obligatoriu, unei expertize anticorupție pentru a se verifica dacă corespunde standardelor anticorupție naționale și internaționale, precum și pentru a preveni apariția de noi reglementări care favorizează sau pot favoriza corupția.

Proiectul legii cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, a fost examinat și adoptat în ședința Parlamentului din data de 16 decembrie 2016, fără a fi supus expertizei anticorupție, ceea ce constituie un mare neajuns și o încălcare a prevederilor privind elaborarea actelor legislative.

Atragem atenția că Legea nr.1104-XV din 06.06.2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție prevede la art.4 alin.(1) lit.d) atribuția Centrului de a efectua expertiza anticorupție a proiectelor de acte legislative. Astfel, expertiza anticorupție se efectuează asupra proiectelor de legi și nu asupra legilor deja adoptate de către Parlament.

Cu toate acestea, reieșind din importanța proiectului pentru societate și economia țării, cu titlu de excepție, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție la proiectul legii cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative.

Anexă: *Raportul de expertiză anticorupție - 2 file.*

Director adjunct

Ex: Călin Țepordei
Tel: 0 (22) 257-420

Cristina TĂRNĂ
SECRETARIATUL PARLAMENTULUI
REPUBLICII MOLDOVA
D.D.P. Nr. 253
„13” 02 2017
Ora _____



RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO17/3875 din 23.01.2017

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.451-XV/2001, Codul fiscal nr.1163/2007, Legea nr.1227-XIII/1997)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție, aprobată prin Ordinul nr.179 din 17 noiembrie 2016 a directorului Centrului Național Anticorupție.

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative vine în completarea proiectului de lege cu privire la organizarea și desfășurarea jocurilor de noroc, de aceea urmează a fi examinat în conexiune cu acesta.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este un grup de deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea,*

altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate.”

Potrivit art.12 alin.(2) al legii, *”Termenul de prezentare a recomandărilor asupra proiectelor de decizii va constitui cel puțin 10 zile lucrătoare de la data mediatizării anunțului referitor la inițierea elaborării deciziei sau de la data mediatizării anunțului privind organizarea consultărilor publice.”* Mai mult ca atât, art.11 alin.(2/2) al aceleași legi prevede că *”Anunțul privind organizarea consultărilor publice și materialele aferente sunt făcute publice cu cel puțin 15 zile lucrătoare înainte de definitivarea proiectului de decizie.”*

Potrivit Concepției privind cooperarea dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373/2015, organizațiile societății civile pot transmite contribuții *”în termen de 15 zile lucrătoare de la data plasării proiectelor de acte legislative pe web-site-ul Parlamentului.”* (pct.4.3.1.), iar *”la expirarea termenului limită de recepționare a contribuțiilor, Parlamentul va închide procesul de consultare asupra subiectului respectiv și va trece la alte etape ale procesului legislativ.”* (pct.4.3.4.).

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova la data de 5 decembrie 2016, fiind asigurat accesul la proiectul prenotat al părților interesate pentru a putea prezenta sau expedia recomandări pe marginea proiectului. Totodată, având în vedere că proiectul a fost votat de Parlament la data de 08 decembrie 2016 în prima lectură și la data de 16 decembrie 2016 în a doua lectură, adică, la mai puțin de 10 zile lucrătoare, considerăm că în procesul de promovare a proiectului nu au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale prevăzute de Legea 239/2008 (art.11 alin.(2/2) și art.12 alin.(2)) și Hotărârea Parlamentului nr.373/2015 (pct.4.3.1. și pct.4.3.4.)

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, *„proiectul de lege în cauză este elaborat în contextul necesității ajustării cadrului legal pertinent la prevederile proiectului Legii cu privire la desfășurarea jocurilor de noroc”*.

Astfel, se propun modificări la:

Legea nr.451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător – în partea ce ține de transmiterea competenței Camerei de Licențiere de a elibera licența în domeniul jocurilor de noroc către Ministerul Finanțelor;

Codul Fiscal – în partea ce ține de includerea câștigurilor obținute de la campaniile promoționale și/sau din loterii și pariuri în categoria surselor de venit neimpozabile și stabilirea cotei de 18 % impozit din câștigurile la jocurile de noroc ce urmează a fi achitat de plătitorii de câștiguri;

Legea cu privire la publicitate nr.1227-XIII din 27 iunie 1997 – în partea ce ține de interzicerea publicității activității de întreprinzător legate de întreținerea cazinourilor, sălilor cu automate de joc și câștigurilor obținute la acestea.

Deși la finalul notei informative este expusă ideea că amendamentele propuse vor *„minimiza influența negativă a jocurilor de noroc în societate”*, devine incert modul de realizare a acestui obiectiv în condițiile în care se scutesc de la impozitare câștigurile obținute de jucători și nu este stabilită interzicerea publicității pariurilor și loteriilor. Or, aspectele menționate vor contribui la atractivitatea jocurilor de noroc pentru potențialii jucători.

În sensul celor expuse, pe lângă scopul enunțat de autor, identificăm intenția de a stabili condiții favorabile pentru atragerea persoanelor de a participa la jocurile de noroc.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Interdicția de a organiza campanii publicitare și obligația de a reține și de a vărsa la buget impozit în mărime de 18% din câștiguri, va prejudicia interesele organizatorilor jocurilor de noroc.

Cu toate acestea, prevederile proiectului în mare parte sunt conforme interesului public, întrucât modificările propuse vor reduce din efectele negative ale jocurilor de noroc.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă. În conformitate cu art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de *"nota informativă care include:*

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;*
- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;*
- c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză."*

Nota informativă a proiectului întrunește condițiile menționate.

Totodată, afirmația expusă în nota informativă precum că proiectul va *"minimiza influența negativă a jocurilor de noroc în societate"* riscă să devină declarativă, în condițiile în care persoanele vor fi tentate să participe la jocurile de noroc datorită oportunității de fi scutiți de la impozitarea câștigurilor sau vor fi atrase la jocurile de pariuri și loterii prin campanii publicitare.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară. Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare, fapt menționat de către autor în nota informativă.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative *"textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea [...] unui set de reguli.*

Textul proiectului corespunde cerințelor stabilite de art.19 al Legii nr.780/2001.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul instituie un nou tip de licență pentru „activitatea în domeniul jocurilor de noroc: Întreținerea cazinourilor”, ce urmează a fi eliberată de către Ministerul Finanțelor.

Reglementările proiectului cu privire la atribuțiile respective ale Ministerului finanțelor nu conțin factori și riscuri de corupție care pot facilita abuzuri și discreții la aplicare.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul nu conține factori și riscuri de corupție.

Totodată, autorul nu a respectat rigorile de transparență prevăzute de legislația în vigoare.

Nota informativă nu conține argumente suficiente pentru a justifica scutirea de la impozitare a câștigurilor obținute de jucători și motivul din care a fost interzisă publicitatea activității de întreprinzător legată doar de întreținerea cazinourilor, sălilor cu automate de joc și câștigurilor obținute la acestea, fiind omise pariurile sportive și loteriile.

În consecință, proiectul riscă să producă efecte vice-verse decât finalitatea scontată de a „*minimiza influența negativă a jocurilor de noroc în societate*”.

23 ianuarie 2017



Expert ai Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Călin Țepordei, inspector superior